

מאיר פנים ללדיקים צעו"ז כו' ע"ש בארובה והוא הכל מתקנה העתידה ללעמיד אשר נאמר אז ומלאה הארץ דעה כמים לים מכסים. ואמרו במדרש קהלת פ' י"א פסוק ח'. תורה שאדם למד צעו"ז הכל היא לפני תורתו של משיח. ובצ"ר פ' י"ז סס"י ה'. נוצלת חכמה שלמעלה תורה. והנה מאור הזה ללעמיד גילה הקב"ה קצת ע"י הרשב"י והארז"ל. וכן הוא תמיד כי כשנתגלה אור הזה דבחי' תוספת הנה נפתחין שערי חכמה ונשפיען נשמות קדושים בעולם כדור ח"ח ולדיקים ונתעלה העולם הרבה. וכן עד"ז הנה הוא לפעמים להפך רח"ל. שנסתם כל חזון ונתמעט הדור בכל עניניו צמיעות מאד. וכמו שהוא עתה צעו"מ שחשך צעדינו אורה ושחה לעפר נפשינו. השית"צ ירחס. וכ"ז הוא הכל לפי ריבוי ומיעוט ההפשטות דאורות העליונים למטה. ובחי' התפשטות הזה הנה אינו עומד העולם בו בסדר אחד אפי' רגע אחת אלא מתנהג תמיד בעולה ויורד. ולכך אינו קוראין את דבחי' הזה בשם תוספת משום שאינו עומד על מוצב אחד כלל אלא לפעמים יחסר ולפעמים יעדיף. והסבה בזה הנה הוא לפעמים לפי המעשים ולפעמים הוא מסתרי ההנהגה הנעלמה שהוא מכבשי דרחמנא אשר אין שום צדיק יכול לעמוד עליה כי הולך הנהגה הזה ומנהיג את כל המליאות תמיד ע"פ כוונתו ית"ש בתכלית תיקון האחרון. ולו לצד נחבנו עלילות [וע'] בהקדמת הראב"ד ז"ל לספר יצירה ד' ח' סע"ב מדפוס ווהרשא תרמ"ד. שאמר ומכאן אחת למד שכל דומם לומם ומי ומדבר כולם עובדין בדין בני חילוק לעלייה ולירידה והכל במשפט אחת ע"פ ה' יחנו וע"פ ה' יסעו ע"ש:

[ה] והנה הב' מיני התפשטות אשר אמרנו. הנה נמשכים הם שניהם רק ע"י היושר הכללי כי על ידו מתפשט ומתלבש האור העליון בהתחתון. והן התפשטות דבחי' העיקר והן ההתפשטות דבחי' תוספת שניהם נמשכין רק ע"י היושר הכללי. כי הוא המאחד את כל עליון בתחתון וכל העולמות כולם זכ"ו ונמשכין על ידו כל האורות כולם אשר מלמעלה למעלה. אמנם החילוק אשר בין שורש המשכת אור העיקרי לשורש המשכת אור התוספת הנה הוא. כי אור העיקרי הוא מהחילוניות דאור העליון. ואור התוספת הוא מהפנימיות דאור העליון. והוא כמ"ש הרב צמחין דלס פ"ו וכן בצ"מ. כי יש צ' זוגים באל"ף. אחד דבחי' חילוניות שהוא להחיות העולמות חיות המוכרח והזוג הזה הוא תדירי. והב' הוא כדי להוליד נשמות ואורות חדשות והוא בסוד הפנימיות. והוא אינו תדירי. ומבואר שם וכן בדרושי מ"ן דרוש י'. כי בהזוג דסוד הפנימיות. הנה נמשכין ומתגלגל האורות מלמעלה למעלה עד הדעת עלאה שהוא תיקון ח' מהי"ג ח"ד והוא נוצע ונמשך מהאוריא עלאה דלא אתפס שהוא התכונתא עלאה סתימאה אשר בין הגלגלתא להקד"א אשר שם שורה האור דא"ס ונמשך אור משם ומתפשט ומתגלה למטה והוא ההתפשטות דבחי' התוספת שאמרנו אשר הוא מתגלה וצא מהי"ג ח"ד שנקראים כל טובי ושם הוא האור של מחנת חסד הנאמר עליו וחנותי את אשר אחון ורחמתי את אשר ארחם אעפ"י שאינו כדאי והגון לכך. ושורשו הוא בהש"ע נהורין דהפנים הנמשך מהחוררתא עלאה וכן בהחוררתא עלאה עלמו בסוד ליתן נחש בריח ונחש עקלתון אשר שם הוא סוד בריית אבות והתורה וישראל והוא בהתר"ך עמודי אור שבהקדקפתא וכמו שבארנו במ"א. ושורש השרשים הנה הוא בסוד אור א"ס המקיף והמוקף שהוא סוד שורש דליתן נחש בריח ונחש עקלתון. והוא כללות המלכות דאור א"ס וכמו שכתבנו כ"ז בארובה לקמן חלק שני ובכתוביה"ם כלל צ' וכלל י"ז. ומכ"ז הנה הוא ג"כ אור דהנהגת הס"ג אשר בעקודים ואשר יתגלה לעתיד. וכמו שביארנו שם בכלל ט"ו ובכ"מ. ומעין כ"ז הנה הוא ההתפשטות דבחי' השני שהוא דבחי' התוספת שאמרנו שהוא נמשך מהפנימיות כנו'. כי יש כמה דבחי' פנימיות ופנימיות לפנימיות כמודע. אך לעולם הוא. כי כל הפנימיות הנה הוא נמשך וצא מהגליו דהקו אמצעי העיקרי שהוא האור הדועת עלאה העולה למעלה למעלה ומשם הוא שליטת הס"ג שהוא הנהגת הג"ר וכל הגליוס הנז'. אבל דבחי' הראשונה שהוא ההתפשטות דבחי' העיקר שאמרנו שהוא רק מהחילוניות. הנה הוא משליטת דהמ"ה וב"ן שהוא הנהגת דהמ"ה

מליאת העולם כולו למדרגתו הראשונה אשר קודם התגלית דעה"ע. אם שהיינו זוכים לקבלת הלוחות הראשונות. וכמו שמתבאר בארובה לקמן חלק שני דרוש ד' ה'. וכן היה קצת ומעין זה ג"כ בימי שלמה בתחילת מלכותו אשר אז היה עומד העולם בתיקון גדול כמודע וכן גם בעת בנין בית שני ובזמן אנשי כנה"ג הנה ניתוסף להם אז אור גדול מלמעלה. ונפתח להם כל שערי תורה ונתגלה להם כל רזי אורה. וכמבואר בפרקי היכלות פ' כ"ז. אמר ר' ישמעאל כך אמר ר' עקיבא משום ר' אליעזר הגדול מיום שנתנה תורה לישראל ועד שנבנה הבית האחרון (ר"ל בית שני. כמ"ש בזה"ק משפטים ק"ג א'. ופנחס רכ"א א' ע"ש) תורה נתנה אבל הדרה ויקרה כבודה וגדולתה ותפארתה. אימתה פחדתה ויראתה. עושרה וגאולתה וגאוה. זיעתה וזיותה. עיזה ועיזוזה מושלתה וגבורתה. לא נתנו. עד שנבנה הבית האחרון כו'. ושם פ' כ"ט אמר ר' ישמעאל כך אמר ר' עקיבא משום ר' אליעזר הגדול. לא קיבלו עליהם אבותינו לשום אבן על אבן בהיכל ה'. עד שכפו למלכו של עולם ולכל משרתיו וגיוקק להם וגילה להם סודה של תורה. הא"ך יעשוהו והא"ך ידרשוהו והא"ך ישמשוהו כו'. עוד שם ס"פ כ"ז ור"פ כ"ח. בתי גמיו ובתי אולרותי אין כל דבר חסר מכם. אמרו משאלותיהם וניתנו לכם. והא"ר נפשיכם מיד תעשה כי אין עת כעת הזאת. ואין זמן כזמן הזה כו'. אינו יודע מה אתם מבקשים ולבי הכיר מה אתם מתאווים. תורה מרובה אתם מבקשים והמון תלמוד. ורוב שנוניות לשואל הלכה אתם מולפים. ולהמון רזי אתם מתמודים. להרבות תעודה הרי הרים. נהעלות תוסיה נבעות נבעות. להגדיל תלמוד בחולות ופלפול ברחובות. להרבות הלכות כחול הים. ויבנים [ר"ל תלמידים] כעפרות תבל. להשיב ישיבות בשער אוהלים לפרש בהן איסור והיתר. לטמא בהם את הטמא לטהר בהם את הטהור להכשיר בהם את הכשר. ולפסול בהם את הפסול. להכיר בהם את הדמים. להורות לנידות מה יעשו. לקשור כהרים בראשיכם כו'. ואמרו שם עוד כי הנה נסתכל כלל הכבוד ועמוד בין האולם ולמזבח ומלכו של עולם עליו יציתן להם רשות לעמוד לפני כסא הכבוד ע"ד שהם יושבים בישיבה. ותפשו כתר וקבלו חותם. ולמדו סדר סוד תורה כו'. וע"ש בארובה כ"ז. וכן אח"כ בימי כל התנאים ובפרט בימי רשב"י שנפתחו אז כל שערי אורה מסתרי תורה כמודע בזה"ק בכ"מ. וע' עוד ממדרגת רשב"י. במדרש רבה בראשית פ' ל"ה סי' ב'. ובירשלמי פ"ק דבנהדרין ד' ה' ע"א. וכן עד"ז הארז"ל אשר הוא גילה סתרי מעשה בראשית ומעשה מרכבה והיה גלויס לפניו ככל פשטות התורה ונפתח על ידו סתרי מעשה בראשית ומעמר"כ וניתן רשות לכל העוסקים בזה לעמוד בהם כ"א לפי כחו. ובפרט משנת ת"ר ואילך וכמ"ש בזה"ק וירא קי"ז ע"א ובשית מאה שנין לסתימאה יתפתחון תרעי דחכמתא לעילא. ומבוצי דחכמתא לתתא. ויתתקן עלמא לאעלא בשביעאה. כבר נס דמהתקן צימא סתימאה מבי ערב שמשא לאעלא בשבתא. וסימוך בשנת שש מאות שנה לחיי נח וגו' נבקעו כל מעיינות תהום רבה וארובות השמים נפתחו. ומ"ש יתפתחון כו' ר"ל שיתן רשות לכל המשתוקקים להדבק באלהים חיים ולהתעסק בחכמת האמת לכנס ולשגור את השם כהר"י [וכל מי שיעמיק בזה ישכיל וימלא ולא היה כ"ז קודם שנת ת"ר. כי אז היה עדיין סתום וסתום. אלא רק ליחיד סגולה לצד בן שמעתי בשם הגאון החסיד ר' ישראל סלאנטער ז"ל] וכ"ז הנה הוא מגליו האור שלמעלה אשר נתגלה לעילא ומתפשט ומתלבש למטה. והרי נמשך צעו"ז תוספת אור העליון ומתגלה סתרי רזי תורה וסודותיה כדי לתקן את העולם לתיקון העתיד. וכ"ז הוא דבחי' השני שהוא דבחי' תוספת אשר אמרנו כי ניתוסף מלמעלה אור גדול ומתפשט ומתלבש למטה ונתגלה שם אור העליון מעין אור העתיד. וכן כתב הגר"א בתיקונים ת" כ"א ד' מ"ב סע"ב בשם הראשונים. דכל דבר שיהיה לעתיד הוא עתה לפרקים. והוא מתאזר דבי אליהו רבא פ"ג שאמר שם מכאן אמרו חכמים כל דבר שעתיד להיות צדוק כבר נעשה מקצתו היום. לעתיד יהא ישיבה להקב"ה בבית המדרש הגדול שלו ולדיקי עולם יושבין לפניו ומאיר להם פנים. כבר נעשה מקצת ישיבה ללדיקים ולדוד מלך ישראל והיה